

Příloha 1

Přepis jednoho z rozhovorů, vyhodnocovaného v této diplomové práci.

Téma: MOTIVACE, ODMĚNY A TRESTY VE VÝUCE A JEJICH PRAKTICKÁ APLIKACE

1. Kolik je vám let (dámy prominou) a jak dlouho působíte ve školství?

Tak je mi dvacetdevět a teď tady na té škole, což je v podstatě moje první zkušenost se státním školstvím, tak pracuji čtvrtým rokem.

1.1 Aha? A předtím?: To jsem pracoval jakoby ve vzdělávání, ale ne ve státním školství, konkrétně v jazykových školách a tak dále a soukromě jsem doučoval jako freelekcng, to se dá říct to tak desátým rokem, zhruba od dvaceti od devatenácti let, ano, po maturitě to jsem pracoval jako free lecturning

2. Uspokojuje vás pedagogická profese?

Ano uspokojuje, pokud touto otázkou myslíš jakoby nějakou emotivní stránku věci, jako zda já osobně se cítím uspokojen a neberem do toho nějaké fyzické potřeby jako je finanční uspokojení. Tak pokud jde čistě o pocit uspokojení tak to ano, to určitě.

2.1 Děkuji, to je zatím nejprínosnější odpověď, kterou jsem na tuto otázku dostala, doposud nikdo o finálním ohodnocení prvostupňových pedagogů v souvislosti s touto otázkou ještě nehovořil.

3. Co konkrétně vás na pedagogické profesi nejvíce těší a zajímá?

3.1 Protože jak jste před chvílí zmínil, tak se to dělá hlavně pro potěšení.: No to ano, určitě jsi slyšela takové to povídání, že je to lehce dotovaný koníček. A tady jde konkrétně o to že, zase to musím trošičku rozvíst, protože já už jsem pracoval. Jsem přerušil vlastně po bakaláři, kdy jsem na Karlově Univerzitě dostudoval bakaláře, tak já jsem musel z existenčních

důvodů do práce, protože jsem měl prostě v rodině nějaké záležitosti a už jsem nemohl být na studiích, zkrátka už to nešlo, finančně by se to neutáhlo, neměl mě kdo podporovat a tak abych měl na nájem a tak dále tak jsem šel do práce a vyzkoušel jsem si profese takový ty kancelářský a tak dále, kde jsem měl třeba i vyšší plat, kde jsem měl mnohdy třeba i nějaké benefity, které ve školství nejsou nebo v učitelství, ale oproti tomu učitelství, a tak se právě dostávám okruhem k tomu co mě na tom uspokojuje, mi absolutně přišlo, že to nemá smysl, vůbec, protože nemám důvod to dělat pro nic jiného, než abych skutečně dostal výplatu a měl nějakou práci. U školství mám přesně opačnej přístup a sice, že vím přesně proč to dělám, protože asi pořád ještě fungují nějaké mladické ideje, ale mám prostě pocit, že to vážně k něčemu je. Já si myslím, že mám s dětma celkově dobrej vztah a hrozně pozitivně to myslím působí na mojí psychiku v tom ohledu, že když skutečně se mi povede je něco naučit, nebo

nějak je k něčemu vychovat a nebo jenom odstranit zlozvyk z té třídy, tak já z toho mám osobně potěšení a přijde mi, že ta práce prostě má smysl, tak to je to, co mě na tom uspokojuje nejvíc.

3.2 Aha, možná jen nyní trošku odbočím, myslíte si, že když se podaří ve třídě odbourat nějaký zlozvyk ,má to nějakou souvislost s motivováním, odměňováním a trestáním v té výuce? Tak určitě ano, protože částečně ti žáci to asi vidí také. Já si myslím, že pro ně vlastně v ideálním případě - to je taková ta učebnicová nereálná situace. V ideálním případě, když bychom mluvili teoreticky. (reálně si to podle mě uvědomuje jen malé procento intelektuálně nadaných žáků, kteří mají prostě tu emoční inteligenci a vysoký intelekt) je vlastně to, že se něco naučí a to, že se v

něčem lepší, třeba i v chování, tak to samo o sobě je vlastně jakoby jistým způsobem odměna. Stejně jako pro nás je odměna pocit dobře odvedené práce a nemusíme být ani placení, tak děti vlastně vidí svůj vlastní posun a to je svým způsobem odměna taky, ale myslím si, že si to ty děti příliš neuvědomují. Nebo alespoň já mám ten pocit, pokud to není něco, co je vyloženě hmatatelně naučíme jako učitelé. Co potom využívají denně. Pak podle mě pro ně je to jistě způsob odměny taky. Ale myslím si, že to má spíš význam pro nás, jako odměna jistým způsobem.

3.3 Super, děkuji. Ještě něco?

Asi dobrý.

4. Jaký je váš názor na liberální přístup ve výuce?

Aha. Liberální přístup, já si myslím, že ve výuce nemá příliš co dělat, pokud se nepletu, tak oni jsou tři ty přístupy, jeden je jakoby mix a já nyní nevím jestli to je ten liberální nebo ne. Jeden je vlastně jakoby absolutistický, jako taková ta tyranská výuka. Druhý je naopak absolutně liberální, jakože ve smyslu vše je dovoleno, pomalu v některých případech i tykat učitelé a tak dále a všichni máme stejné slovo. A třetí je takový ten smíšený. Tak já si myslím, že pro mne, ačkoli to zní ošklivě, tak je prostě nejvhodnější ten přístup “jak se říká” benevolentního tyrana. Jo takové to jako byl třeba Caesar atd. 6e skutečně jakoby poslouchal co je potřeba v té třídě, nebo v tom státě, když jsem řekl Caesara, ale stejně nakonec rozhodl po svém. Jo, protože podle mne je trochu nesmysl, ačkoliv jistě, v některých ohledech se dá třeba rozhodnout demokraticky v té třídě, dát dětem možnost. Určitě je třeba vyjádřit svůj názor, ale vyloženě se podle nich řídit... Minimálně na prvním stupni určitě nejde. Protože je zbytečný předstírat, že prostě intelektově jsou nastejno s tím učitelem. To prostě

podle mne je nesmysl. Nejsou, neumí, prostě ani nemají, když se podíváme do nějakého psychosomatického vývoje tk oni ještě nemají vyvinutý třeba představy o budoucnosti, nějaké plánování atd., takže liberální přístup na prvním stupni nemá podle mne moc co dělat. Na druhém stupni, na střední škole se k němu určitě dá přistoupit, podle toho jakou má učitel sám o sobě tu pozici ve třídě vybuovanou. Tam to hrozně záleží na té osobnosti učitele podle mě, jo že je potřeba,

aby hrál nějakým svým charizmatem, osobním přístupem a jestli vůbec jak se tak říká má na to učení geny. (...) Určitě musíš jim říkat něco zajímavého a takovým tím poutavým způsobem, jako třeba ta osobnost tam vždycky musí mít tu roli. Jo třeba, že člověk, ať už je jakýkoliv, tak si řekne: budu všechno ignorovat, udělám liberální výuku a pojedou jí na sto procent, to podle mne nejde. Vždycky je potřeba hledět na všechny ostatní záležitosti, jaký máš třeba nějaký osobní přístup, charisma, co se zrovna bere za látku, jaká je to zrovna třída atd.

5. Jaký je váš názor na konzervativní přístup ve výuce?

Konzervativní přístup ve výuce já uplatňuji, ve většině mých hodin, asi snad kromě výuky jazyka, kde si myslím, že mají jakoby opodstatnění jiný přístupy, takový trošku víc kreativnější ať již z hlediska učitele nebo těch dětí, tam je potřeba spíše rozproudit tu konverzaci, odbourat bariéry atd. ale ten konzervativní přístup, pokud se teda bavíme o tom prvním stupni, tak má určitě svoje místo. Já totiž věřím tomu, že děti potřebují a oceňují mít nějaký řád, já si myslím, že je pro ně podstatný v tom hledisku, že je pro ně bezpečný a ta konzervativní výuka ho podle mě poskytuje líp, než všechny ty ostatní přístupy, protože ta konzervativní výuka vlastně spočívá

v tom, že máme jasně nalajnované hranice ve kterých se nějak pohybujeme a nemusí to být vyloženě vždycky jenom nějaká nepříjemná, neosobní výuka, zase je to, záleží na tom, jak ten učitel si to postaví, může zvolit milý maminkovský přístup jo v té první druhé třídě klidně. Nějaká mateřskost, přátelství, humor dokonce, bez problému. Ale je stejně potřeba vědět, kam až vždycky můžem zajít, to je třeba vědět a mít vytyčené ty mantinely a díky tomu podle mne ta konzervativní výuka by měla převládat.

5.1 Děkuji, já tedy jenom chci říci, že jsem byla jako asistentka pedagoga na prvním stupni přítomna vaší výuce angličtiny a musím říci, že ty děti vámi byli zaujatí, nevím, zda v tom hraje roli genderový rozdíl, jo prostě myslím si, že u toho žáčka, kterému jsem asistovala asi trošičku jo.

Souhlasím, ale já vlastně teďka učím jinou sestavu. Je to náročný, ale tam úplně přesně stejně ten genderový rozdíl také hraje hrozně moc velkou roli. Protože, když se nebudem bavit konkrétně, tak u jedné žákyně je vidět, že jí chybí někdo z rodiny, prostě nějaký mužský element, stejně jako asi chyběl tomu klukovi a je to pro ní nějakým způsobem novinka, nebo neobvyklá záležitost, takže tam jakoby mi to hrálo do karet si myslím. A mám trošičku jiný pocit z té výuky, jako osobně. Nijak pedagogicky nebo tak. Ale že to, že vidí muže, je pro ně neobvyklé, to je zajímavý.

5.1 Perfektní. Děkuji.

6. Jaké formy motivace používáte při své výuce?

Motivace, pokud jde o motivaci, tak já se snažím, na prvním a vlastně i na druhém stupni, když jsem učil předměty znalostního charakteru, jako takové ty Vlastivědy, Přírodovědy atd. Tak pro mne

byla vždycky hlavním nástrojem motivace ukázat těm dětem, že to není zbytečný. Že to má nějaký smysl, že se to učí. Jo, ne snad, že bysme vytyčili naučíte se potud, dostanete tolik bonbónů, ale spíš : Pojd'te se naučit to, jak to tady funguje. Jo ve smyslu třeba té Přírodovědy, vím, že jsme brali v té páté třídě třeba člověka a lidský organizmus a já jsem se snažil celou tu výuku (ač samozřejmě člověk jede podle nějakých osnov, plánů atd.) tak jsem si ji snažil postavit na zajímavostech o lidském těle. Proč vlasy rostou a proč zuby již potřetí nerostou atd. jo. Takže nějakým způsobem vysvětlit, proč by se to vlastně měli učit, to je pro mě nástrojem motivace číslo jedna. Je to náročný u předmětů, jako je třeba matematika. Tam je to asi trochu těžší.

6.1 Děkuji a když budete chtít, tak můžete vlastně případně i srovnat, jestli uznáte za vhodné, jaká forma motivace funguje na prvním a na druhém stupni. Protože vlastně učíte na prvním i na druhém stupni.

Určitě.

7. Jaké formy odměn používáte ve své výuce?

Odměny na prvním stupni, tam sahám spíš v těch vajímečnějších případech, když se bavíme o projektové výuce, nebo té teamové výuce atd. tak tam k těm hmatatelnějším jo. Třebas, když jsme měli Halloweenskou angličtinu. Halloween se tradičně dělá Halloweenská hodina. Na Vánoce vánoční hodina, velikonoční hodina... Tak ty jsou takové hravější celkově a třeba se dělají soutěže a pracuje se s tou slovní zásobou a mne přišlo, že v ten moment se do toho vyloženě hodí jim právě třeba dát Halloweenské bonbóny, jo jako třeba měl jsem nějaké ve tvaru dýně z Lidlu a přišlo mi, že se to tam vyloženě hodí. A v takových momentech přistupuji i k

takovéhle motivaci vlastně přízemní ve formě materiálních odměn, čistě jenom chci bonbón, nechci bonbón, lízátko a ten nejlepší kdo zodpoví dostane čokoládu. Ale to si myslím, že v tý běžný, každodenní výuce uplně místo nemá, protože pak nastupuje ten problém, který teda - já nevím jestli dojdeš ke stejnému závěru - ale já k němu došel, že potom děti pracují pro odměnu a ne pro tu věc. Pro mne jsou pořád odměnou a motivátorem staromódně známky, nebo nějaký druh ohodnocení a nemusím uplně hodnotit známkami. Já velmi často do testů, a nemusím, to dělám, protože chci, tak píšu slovní hodnocení. Krátké, třeba jednoslovní, které bych mu rád sdělil. Třebas jednou větou, nebo dvěma větami, krátký souvětíčko. A v tom si myslím, že když člověk dokáže dát trošku osobního jakoby přístupu k tomu, že třeba ano, teď si dostal třeba dva mínus (jenomže to je žák, co má jindy samé čtyřky a pětky) tak já to tam zmíním k tý dvojce: jo, že pro mě je to vlastně úžasná jednička, a vím, jak se jinak snaží jo, takže pro mě je vlastně způsob odměny dát jim vlastně jakoby trošičku najevo, že je vnímám jako individuality.

7.1 To je úžasné. Dalo by se na základě tohoto říci, že vlastně ta škála od jedné do pěti vám přijde nedostatečná. Nebo respektive jako pro to ohodnocení individuální nedostačující?

No ta škála od jedné do pěti je pro mne fungující ve smyslu srovnávacím, jo. Že pokud jde o to, děti srovnat a zjistit jak na tom třeba jsou. Jo udělat si nějakou Gaussovu křivku třeba, zjistit jak je na tom ta třída. Jestli to zvládli/nezvládli. Správně jsem to vysvětlil, mají jedničky dvojky atd. Pokud jde ale o nějaké hlubší individuální poznání, tak to moc ne. Tam skutečně já jsem si to teda vymyslel sám, nikdo to po mne nikdy nechtěl, aby sem přidával to malý osobní ohodnocení jednou větou. Dělán to ale

čistě z toho důvodu, že prostě ty děti na to nějak jakoby lépe reagují. Takže dalo by se říci, že pokud jde o to osobní ohodnocení, je ta škála asi nedostatečná, ale stejně má svoje místo. Protože já bych zase nepřistupoval k tomu, že bych tohleto hodnocení cpal všdycky a všude. Já si myslím, že některý drobný věci, jo desetiminutovky, které se píší dvakrát za týden, tak u nich to má naprosto svoje místo a tam není potřeba dávat nějakou individuální zpětnou vazbu. Samozřejmě pokud je tam nějaký suprový zlepšení, tak i tam. Ale pokud těch známek má dítě takových dvacet, tak je zbytečný psát, tahle čtyřka dobrý, tahle trojka dobrý, tahle pětka horší. Jo, ale u těch větších testů, třeba čtvrtetelek, nebo nějakých shrnujících lekcových testů, tak tam si myslím, že určitě to má svoje místo. (...) Já se ještě vrátím k té otázce té konzervativní výuky do které ty známky zcela jistě spadaj. A tam to má své místo. Je to nějaký řád, je to něco, co si vlastně hmatatelně umím představit, jo. dítě, který je v první, druhý, třetí, čtvrtý, možná v tý pátý třídě už to dokážou, ale do tý čtvrtý třídy si myslím, že je pro ně naprosto abstraktní pojem, že Pepíček má nějaký problém se vzděláváním, jo má nějaký ADHD, ale toho tady pochválíte, mě nepochválíte jo a najednou třeba z tohohle mám pětku, tady mám čtyřku, je pro ně naprosto jasnější, než když bych řekl, že Jiříčku velmi dobře a Janičko výborná práce. Jo tak co si pod tím má představit to dítě ve druhé třídě? Oba dva byli pochváleni, oba dva jsme to zvládli, ale nějak to porovnat, nějak to shrnout, zobecnit třeba ten výsledek vůbec nejde. Takže tam ta škála pořád má svoje ohodnocení. Nehledě na to, že i pro rodiče je podle mě naprosto přijatelná a srozumitelná.

7.2 Děkuji.

8. Jaké formy trestů uplatňujete při vašem vyučování?

Tak formy trestů, to je dobrá otázka. Já s paní F., již jsme zmiňovali před diktafonem, tak jsme se smáli tomu, že někdy je potřeba, když je tvrdší bdobí, prostě ve třídě se nedaří kázeň, nebo se nikdo nic neučí, dlouhodobě nespolupracují, tak je potřeba nejen metoda cukru a biče, ale metoda biče a většího biče. Tedy neustále je trestat, ale to byl spíš takový žert, který ale vyplýval z toho, že jsme těch trestů měli poměrně dost a byli většinou ve formě práce navíc. Jo ten trest podle mě, je potřeba zase volit s přihlédnutím na osobnost a postavení učitele ve třídě. Skutečně existují takový rekové,

kteří mají přirozenou autoritu anebo je ty děti mají rády. Nebo prostě z nějakýho důvodu jsou tady potřeba paní učitelky, které když se jenom zamračí a smutně řeknou: "To se ti moc nepovedlo." Tak já vím a vidím, že prostě ty děti to vyloženě mrzí a je to pro ně trest. A nic není potřeba dalšího. A naopak jsou tady paní učitelky a páni učitelé, kteří si myslím, že i když napíšou dvě poznámky za hodinu a dají tři pětky, tak že to nemá téměř žádný výsledek. Jo, zase záleží na tom osobním postavení a na tom charismatu. Já používám teda v krajním případě, když je potřeba potrestat spíš třeba za nedonesený úkol, nebo za dlouhodobou neaktivitu úplně laxnost, nedělání zápisů: tak vlastně trestám tím způsobem, že si doplňují látku. Za trest něco přepsat, ale z učebnice jo. Nikdy ne třeba nějaký zbytečný věci, třeba desítkrát: "Už to nebudu dělat." To mi přijde samoúčelný, ale spíš přepiš tadyhleto, nebo zjisti nějakou zajímavost o tomto a přines mi to napsaný, jo. Nebo referát navíc nebo tak. Ale momentálně jsem teďka ve stavu, kdy vlastně tresty dá se říct skoro nepoužívám, kdy se snažím spíš přestupovat na ten osobní přístup, že ty děti se snažím namotivovat, aby na ty tresty nedošlo a když už, tak se

musím přiznat, (ač tedy doufám, že se to nikdy nikdo nedozví, protože je to velice nepedagogické) že mám v poslední době pocit, že některý takový ty známý firmy, takový ty žáci, který by víceméně bylo dlouhodobě třeba trestat za všechno pořád, tak mi přijde, že to tu třídu už spíš rozboří a mě to i poškodí, když bych je měl pořád trestat. A tak někdy už do toho ustupuju, jo prostě na ně s prominutím kašlu. Protože vím, že když bych napsal s prominutím padesátkrát poznámku nabo když bych dal třicátej úkol navíc, což on stejně neudělá. Nebo, když bych se ozval rodičům, což už jsem desetkrát předtím udělal, tak že už to nemá smysl. Tak to dítě raději nějakým způsobem uklidím, dá se říct a odignoruji. Což vím, že není správné a vím, že bych to asi neměl dělat, ale pokud se bavíme reálně - pedagogická praxe, tak někteří případi tady ve škole tak na ty takový jsem. (...) Na spoustu dětí chybí nějaká páka. Mě přijde, že má smysl trestat paradoxně ty nejlepší a nejhodnější, aby jakoby nesklouzli, protože ty stejně mají doma nějaký dohled. Stejně mají nějakou snahu. A u těch to má nějaký smysl je motivovat, ale u těch, který prostě propadají, nebo nechodí, nebo neností, tak u nich je to “mlácení prázdné slámy”, tam to nepřináší výsledek a vlastně to nemá smysl. Zase nějak to prolomit, snažit se nějakým způsobem to dítě namotivovat, nebo pro něj vymyslet jinou aktivitu, nebo prostě nějak ho do tý hodiny zapojit jinak. Jo i když já vím, že jsem měl i takhle za trest, že když jsme brali člověka, že mi jeden dlouhodobě problematický žák, se kterým mají všichni učitelé problémy. Tak ten nechtěl nikdy Pracovat, tvrdí, že nerozumí česky, takže rodiče ty si nikdy nic nepřečetli, nikdy ničemu nerozuměli a on měl trest vlastně třeba o tělocviku, že vždycky předcvičoval. Jo jelikož prvostupňový učitel má tu výhodu, že ty předměty má všechny nebo většinu. A tak jsem si i o

Přírodopise řekl třeba dobře, tak o tělocviku zítra zase předcvičuješ. Pro něj to prostě byl větší trest, než když by měl dělat něco jiného.

9. Je podle vás důležité žáky motivovat, odměňovat a trestat? Pakliže ano tak z jakých důvodů? Určitě ano. Rozhodně, protože podle mne, tohle to je jednoduchý chování, který psychologicky odpovídá každému zvířeti.

Každému jo. Papouška učíme mluvit, dítě učíme chodit na nočník. Stejně to děláme nějakou motivací, nějakou odměnou, trestem. A to člověku funguje i do dospělosti. My take dovedem is abstraktně vyřešit nějaké svůj cíl, jako třeba dospělý lidi. A to jenom si myslím, že třeba ty rozumnější dovedou třeba odložit nějakou konkrétní radost, že si udělají a že místo toho budou pracovat tvrději nebo studovat, nebo tak, i když je to otrava. Tak to děláme stejně za vidinou nějaký motivace, nějaký odměny, že už to bude mít. Že dostane víc peněz v práci i když je to třeba náročnější, ale má to smysl velkéj.

9.1 Děkuji, perfektní.

10. Který typ trestů je podle vás nejúčinnější, a jak často zhruba okolnosti ve vaší profesi vyžadují

ho použít?

Nejúčinnější, pořád ještě, i když doba už se tedy mění podle mě, tak pořád ještě jsou rodiče. Ne tedy ani tolik jim psát ty poznámky, ale skutečně si je osobně pozvat, nebo jim zatelefonovat. Protože nějakou poznámku, nebo něco někde napsaného dokážou odignorovat stejně jako pětku, nebo se nad tím pozastavit na pár vět, ale pokud toho rodiče si ten pedagog jako vyloženě pozve, tak pokud to není vyloženě nějaký problémový rodič tak vždycky, když má učitel nějaký pozitivní přístup, přivítá ho s úsměvem,

potřesou si rukou a on tomu rodiči se vlastně jakoby svěří z očí do očí. Jo, prostě už to nezvládám, nebo tady je tenhle problém, moc mě to mrzí, nevím proč to nefunguje, snažili jsme se to vylepšit a jakoby dát do toho nějaký svůj osobní vhléd. Tak ten rodič, pokud to není vyloženě nějaký asociální, problémový rodič z poškozené rodiny třeba, tak to na něj má velkej účinek a přenáší to na to dítě. Takže podle mne tresty, nebo tedy tyto záležitosti výchovného charakteru související s rodiči. Vždycky přes ty rodiče. U velmi inteligentních dětí, kteří na prvním stupni nám většinou utíkají na gymnázium, úplně stačí zase to s nimi probírat osobně. Měl jsem takové děti, ve čtvrté a v páté třídě, u kterých to vyloženě stačilo. Tam pro ně bylo nejúčinnějším trestem si s nimi popovídat. Jo, vzít si je starnou a popovídat si s nima. A ne snad, že by jim to bylo nepříjemný ta konverzace, ale že už si dokázali uvědomovat, že tady nepovídám nějaký abstraktní záležitosti, který se jich netýkají, ale že jim říkám: “Hele, takhle se na ten gympl nedostaneš, uvědomuješ si to: a sklameš takhle rodiče? Nebo sebe? Jo a bude to škoda, ty na to máš.” Jo takže vždycky nějaký, podle mě je nejúčinnější, ať již na toho žáka nebo na toho rodiče, osobní přístup.

11. Který typ odměň je podle vás nejúčinnější, a jak často zhruba okolnosti ve vaší výuce vyžadují je použít?

Nejúčinnější typ odměň. no, na prvním stupni, zvlášť když se bavíme první druhá třída, tak tam podle mne je nejúčinnější úplně obyčejná, staromódní jednička a pochvala. jo, tam prostě velká, červená jednička to dítě rozzáří. Zase pokud je to dítě z běžné rodiny s běžným zázemím. Přistupovat by se k ní mělo rozhodně zvlášť v té první druhé třídě téměř vždycky, a pořád a

co nejčastěji. Ale zase ne za všechno. Jo, skutečně odměnit, pokud je zač. Ale já jsme třeba nepřítel takového toho odměňování za nic. Jako třeba donesl si sešit, nebo dneska jsi dával pozor. Pokud je jedno slovíčko správně, pokud se přihlásí v té hodině dítě, které se nehlásí, tak hnedka prostě nějakým způsobem odměňovat a často. Ale zase, aby nedošlo jakoby k devalvaci těch známek. Na to si musí ten učitel podle mně jakoby dát strašný pozor. protože, když dáme sejnou jedničku všem, a za všechno, a programově každou hodinu, abych je namotivoval, tak ta jednička ztrácí smysl.

12. Který typ motivace je podle vás nejúčinnější, a jak často zhruba okolnosti ve vaší výuce vyžadují ji použít?

To jsme teď říkali. To vlastně ta první druhá třída to jsou ty jedničky a pochvaly a ve vyjimečném případě nějaká materiální záležitost. Učitel na prvním stupni má třídní fond, takže bonbóny a maličkosti pro radost atd. Propisku, knížku za vysvědčení, atd. A používat často, ale neustále si myslím, že je na místě do té páté třídy snižovat tu četnost toho použití. V první třídě bych asi odměňoval skoro pořád, když by bylo alepoň trošku za co, i když by se musel snažit to tam najít. Ale v páté třídě už to musí být jasně vidět, že je to zasloužené, ale zase, co nejčastěji to situace umožňuje. Protože dnes si myslím, že jsme v takové dbě, která je negativní, rychlá, nepříjemná a neosobní, alepoň já mám tedy takový pocit a na ty děti to často doléhá, třeba od rodičů, že na sebe nemají čas ty rodiny a tak dále. Takže nějak je chválit. Konečně prostě jim říct, že se jim něco povedlo, jo že něco zvládli. Tak to by mělo být na denním pořádku.

13. V čem podle vás tkví výchovná podstata odměn?

Výchovná podstata odměn, to je dobrá otázka.

13.1 Pakliže tam nějakou shledáváte.

Ano. Určitě, podle mne odměna nahrazuje nějakou tu já nevím vnější motivaci. No a protože k té vnitřní motivaci člověk dospěje až časem, až si uvědomí svoje cíle a čeho chce v životě dosáhnout atd. A to dítě prostě nemá (pokud to není nějaký autista či génius) tak to dítě prostě nemá jak k ní dojít. Nemá jak si jí uvědomit. Tak podle mě smysl té odměny je v tom, že tuhle tu vnitřní, vlastní motivaci, kdy vlastně cesta se stane cílem, to učení samo o sobě je odměnou, vědomosti jsou odměnou. Tak to nahradí dočasně. Jo, že to jakoby supluje tu dětskou neschopnost si uvědomit, že to vlastně dělají pro sebe. Přestože ti učitelé to říkají odpradáвна: “Učíte se pro sebe. Do školy chodíte pro sebe.”

13.2 Perfektní, moc děkuji.

14. V čem podle vás tkví výchovná podstata trestů?

Výchovná podstata trestů, no. Podle mne je taková, že připravuje na život. Aby měli pocit a zažili si, že v životě je vždycky nějaká akce a reakce. Ať už se bavíme o společnosti, nebo v práci nebo v životě, v partnerském životě nebo kdekoliv. Tak vždycky je potřeba, aby žáci věděli, že jejich jednání není bez následků. Tak trest by podle mě měl právě suplovat dočasně v bezpečném prostředí školy nějaký následek, který se jich jako nebude držet. Jo, když bysme děti zřackovali, nebo tak něco, tak už je to nevhodný v tom ohledu, že už to přestává být bezpečný a ta škola pro ně je teďka nějakým nepříjemným místem. A ty tresty by měly být takové, aby těm dětem daly zakusit, ale bezpečným způsobem, to jak by mohli

bezpečným způsobem od života s prominutím “dostat přes hubu”, když by se nechovali tak jak mají. Jo, že prostě ten trest jakoby supluje takovýto narazení na mantinely života. Takhle bych to řekl.

15. V čem podle vás tkví výchovná podstata motivování studentů?

Já jsem to tady zmiňoval, vlastně ta motivace by se měla dětem vysvětlovat. Předkládat už od malička. A výchovnou podstatu v tom, že bychom měli děti vychovávat, podle mne, aby se tu motivaci naučili hledat v sobě, nebo aby si tu motivaci někde našli v životě. V čemkoliv, jo. Ať už v tom, že se stanou takovým tamtím, nebo že budou mít peníze nebo tak. To je jedno, ale aby si tu motivaci začali hledat v sobě. Toho ještě schopni nejsou, ale naše motivace by měla jasně ukazovat na to, jak vlastně těm dětem chcem ukázat kudy by na to jakoby měly jít, jestli mi rozumíš. Jo, jakože my bysme je měli motivovat podle mě tak, aby jim časem docvaklo: “No jo, to vlastně ten pan učitel mě motivoval tak, abych se vlastně pak časem motivoval sám.”

15.1 Děkuji, děkuji.

16. Co cítíte, když žáka/žáky odměňujete a co si při tom myslíte?

Tak v drtivý většině případů, protože je to každodenní záležitost, tak cítím nějakou chvilkovou třeba pýchu nebo radost na to dítě, která ale téměř okamžitě vymizí. Málokdy si nad tím nějak jakoby “radostně vískám celej tejdén”. To musí oparvdu být extrémní případ dítěte, které se vážně vrátilo, jo, černá ovce do stáda a většinou to má pro mne nebo pro tu hodinu samotnou jen místní potěšení pro mne, že ta práce není zbytečná. Jak jsem říkal, že má smysl. A je to takovej ten důkaz toho, že to dítě můžu odměnit, že jsem to asi udělal dobře nebo že přinejmenším dneska ten den

jakoby měl smysl. Nebo ta hodina, že nebyla zbytečná, že pokud se přistoupilo k odměně, tak se asi něco udělalo dobře.

17. Co cítíte když žák/žáky motivujete a co si při tom myslíte?

Při motivování myslím pořád na to, jak je to pro ty děti těžký to pochopit. Víceméně pořád. Vždycky se snažím jim to nějak zpřístupnit, že motivuju. Já vím přesně proč to dělám, ale děti podle mne ve většině případů mají problém to pochopit. A já teda cejtím jakoby výzvu v tom hledisku, že na mě je teďka jim vysvětlit proč je motivuju. Proč to dělám, proč se jim to snažím celou tu výuku nějak strukturovat, formulovat, jo, proč na začátku hodiny říkám: “Dneska si budeme povídat o tom a o tom a kde se s tím v životě setkáme atd.”. Takže pro mne ta motivace je výzva, dá se říct asi vždycky.

17.1 to je moc hezká odpověď. Děkuji moc.

18. Co cítíte když žák/žáky trestáte a co si při tom myslíte?

Zajímavé, že už jsi to zmínila, že ses již setkala s tím, že trest je pro některé kolegy nebo kolegyně vlastním selháním. To cítím vyjimečně, nemohu s tím úplně souhlasit, protože si myslím, že ve spoustě těch věcí za to ten učitel prostě nemůže, nemá možnost to nějak ovlivnit. Ale v extrémních případech cítím smutek nad sebou a měl bych se zamyslet nad svojí prací. To cítím, když ten trest vychází ze mne, že už mi prostě došla pára, že jsem ztratil profesionalitu, že už mi prostě došly nervy. Nervují mě děti celý den a při pátý hodině dítě jenom pípne a já už si to na něm všechno vybiju. Já se samozřejmě snažím, aby to tak nebylo, ale jsme jenom lidi a když už se tostane, tak pak ten trest považuji jako osobní selhání. Ale jinak já nemám z nich nějakou chorobnou radost z těch trestů, to určitě ne, že bych si škodolibě vylíval nějakou zlost a celkově to těm

dětem chtěl znepríjemnit to ne, ale myslím si, ež má normálně prostě při těch běžnejch trestech, když už na ně třeba dojde tak pocit, že jenom dělám svojí práci, že to prostě k tomu patří k tý pedagogický činnosti, že to tam má nějaký svoje místo, že když už tohleto muselo přijít tak je to prostě tady. A je zybtečný si to nějak extra vyčítat.

19. Co očekáváte, když ve své výuce využíváte formy motivace, odměn nebo trestů?

Co očekávám? No nápravu situace, asi se dá říct, ať už je ta situace jakákoliv. Kázeňského původu nebo problému toho, že se něco nenaučili. Vždycky očekávám a doufám, že ta odměna nějakým způsobem přispěje k tomu, aby si zafixovali to správný jednání který já jsem odměnil anebo, že ten trest přispěje k tomu, aby se vyskytovalo míň to chování, který jsem trestal. Asi takto.

20. Čím nejlépe motivujete své studenty? Co nejvíce funguje?

Jak už jsem říkal, zajímavosti. Já rád čtu takový ty časopisy jako třeba 21.století atd. a vím, že je horozně motivuje, když jim třeba ukážu na youtube nějaký video, který s tou látkou souvisí a vím, že když jsem učil třeba Vlastivědu, že pro ně byla ohromná motivace, když jsme se bavili o Lucemburcích, měli jsme padla a fakt jsme jeli na Karlštějn. To byla pro žáky motivace jako blázen.

A myslím si že taková funguje. Pro mě nejvíc sedí, když jim můžu ukázat, že neučím nějakou separovanou věc z knížek, kterou potřebujou jenom ze školy pro školu, ale že vážně to má smysl, že opravdu třeba to souvisí s naším tělem, že to souvisí se společností, že to souvisí s historií, že to souvisí s praktickým životem, že nějakou tu znalost využijou atd. to je pro mě ta forma motivace určitě.

21. Čím nejlépe odměňujete své studenty? Co nejvíce funguje?

Nad tím sám přemýšlím no, nejsem si popravdě řečeno jistej. Myslím si, že to je ta trocha toho osobního přístupu navíc, že to je taková ta větička dvě toho slovního ohodnocení, nebo že to je promluvení s tím dítětem spolu s tou známkou, že to je taková ta vylepšená známka. Ať už se vylepšenou známkou myslí pět vět navíc, že mu k tomu něco řeknu nebo napíšu nebo přidám bonbón na prvním stupni, protože měl všechny halloweenské příšery správně. Ale prostě asi nějak vylepšená známka.

22. Čím nejlépe trestáte své studenty? Co nejvíce funguje?

Nejvíc fungují ty rodiče. Pořád ještě, ale oslabuje se to a v poslední době mám pocit, že zvlášť na druhém stupni, když tedy to můžu srovnat, tak na druhém stupni nefunguje téměř nic nebo jsem takovej trest ještě nenašel, kterej by fungoval skutečně ve všech případech a nejlíp a vždycky. Přijde mi, že na druhém stupni, čím jsou starší tak že ten trest v podstatě nefunguje žádněj. Rodiče, to moc smysl nemá, ti mají svých starostí dost a s dítětem stejně si popovídají dvacet minut i kdyby ho seřezali, zakázali mu telefon, stejně reálně je to lepší den dva tři a za týden za dva je to stejně zase zpátky. Takže já si myslím, že ten trest je funkční jen na prvním stupni. A na tom druhém a dál v dalším studijním životě už téměř zbytečný. Já jsem učil chvílku gympláky (...) tam podle mne ten trest už je nesmysl (...).

23. Účastnil(a) jste se někdy v rámci RVP nějakého školení či semináře zaměřeného na motivaci,

odměny či tresty ve výuce? Přemýšlím...ne.

24. Pokud ano, co vás zaujalo? —

25. O jaké téma v rámci motivace, odměn a trestů ve výuce byste se rád(a) ještě zajímal(a)?

Ano. O nějaký funkční trest nebo efektivní, to by mě vážně zajímalo, když by tady byl někdo, nějaká autorita, která by nám dokázala podloženě říct, co teda funguje a obzvlášť na ty problémový živly. Když třeba rodiče nefungují, tak podle mě nikdy nic nefunguje. Možná by fungovaly fyzický tresty, který ale teda jsou neakceptovatelný, takže podle mne v takovém momentě, kdy nefunguje rodič, tak nefunguje trest a hrozně by se mi líbila nějaká přednáška jak

teda máme postupovat jo. Kudy k tomu dítěti se dostat, jakou páku vymyslet, nebo kde jí vzít, nebo tak. I třeba dokonce systémově, jestli by mi dokázal někdo říct, že se můžu obrátit na ten a ten orgán, že je můžu nahlásit tady na sociálce nebo kudy se vlastně k tomu dostat, protože to se mnou nikdy nikdo neřešil a já vůbec nevím. Já třeba dokonce jsem nedávno zjistil, že já vlastně mám možnost takhle řešit třeba neomluvené absence svého žáka, ale zjistil jsem to teď až v momentě, kdy už na to došlo a když už jakoby "teklo do bot". Mě nikdy nikdo nevysvětlil jaké mám páky jako učitel, co všechno i mohu nebo nemohu dovolit, na koho se obrátit, jo atd. Třeba popravdě nevím, když bych měl ve třídě nějaký přestupek, jestli to má řešit s policií nebo se sociálkou a co už je zbytečný s nimi řešit a můžeme pravomocně řešit jako škola nebo kam sahá už pravomoce policie co můžu nahlásit nebo řešit už vyloženě například jako krádež se strážníkem. Tak to mi vyloženě chybí. To bych ocenil. Trest, jaký máme pravomoce a kudy na to, Asi tak.

26. Vzpomenete si, když jste byl(a) sám(sama) ještě studentem na základní škole, jaká odměna, jaký trest a jaká motivace na vás nejvíce působila?

Já jsem, je to teda hrozný to přiznat, ale já jsem byl typickej šprt, obrejlenej, tlust'oučkej, kterej prostě měl samý jedničky a všichni učitelé, alespoň domněle, tehdy mi to tak přišlo, třeba to hráli, dnes už vím, že je to možný, ale měli mě rádi učitelé. V kolektivu jsem extra oblíbenej nebyl a v životě nějaký extra úspěchy mimo školu jsem taky neměl. Kroužky a tak se mi moc nedařili. Takže pro mne bylo obrovským potěšením vlastně dostat tu validaci ve škole, já osobně jsem měl velkou radost, když se mi dostávala ta pravidelná chvála, že teda zase jsem jedinej, kdo se to naučil nebo kdo měl jedničku, protože jsem vážně byl šprt. No takže pro ěm bylo největší motivací to, že mě ty učitelé brali, měli mě rádi, že se na mne obraceli, když už si ve třídě nevěděli rady atd. Takže jsem byl takovej ten nenáviděnej šprták, který mi dneska třeba lezou na nervy, když ej mám ve třídě, takže já bych se zpětně sice vyfackoval, ale je to pravda, takhle to bylo.

26.1 Mnohokrát děkuji za upřímnost a jen pro uklidnění, odpověď na tuto otázku je téměř shodná zatím u všech dotazovaných pedagogů.

Tak asi to něco do sebe má, pokud by nás ta látka nebrala, tak asi bysme tady nebyli no.

27. Vzpomenete si, když jste byl(a) sám(sama) ještě studentem na základní škole, jaká odměna,

jaký trest a jaká motivace na vás nejméně působila?

Práce navíc. Já na základce si nepamatuju, že bych se, protože jsem byl šprt a všechno jsem uměl, tak sem se skoro nemusel učit, protože jsem byl

chytřej a dával jsem pozor o hodině a to samo o sobě stačilo si myslím, tehdy jako já jsem z malého města, takže to byla malá třída, málo dětí, bylo to snadný. Myslím, že ty naše děti teďka to mají třeba těžší. Avšak přišlo mi, že když jsem dostal nějakou práci navíc, tak jsem ji prostě za přestávku udělal. Domácí úkol před hodinou jo nebo po

škole jsem tomu věnoval dvacet minut. Jak už jsem říkal já neměl nějaký extra, že bych hned po škole letěl na fotbal nebo tak, to jsem měl jednou za týden, takže to mě přišlo, že na mě nemá moc vliv. To mi přišlo jako domácí úkol jo. Stejně bych neprotestoval nebo jenom trochu a zbytečně, když by nám dali domácí úkol nebo stejně tak, když byla práce navíc tak mě to osobně nevadilo, ale tohleto teda se musím zase chytit za slovo, že mi přišlo, že to vadí všem v té třídě, že sem byl vyjímka jen proto, že jsem měl ty jednička přišlo mi to lehký, ale jinak jsem měl právě pocit že to vadí všem. Ale mě konkrétně, pakliže se bavíme o mne, tak mě to teda vůbec nevadilo, nemotivovalo, netrestalo.

27.1 Mnohokrát děkuji za takovýto kvalitní rozhovor. Nyní prosím, bude následovat jen taková malá příloha (...).

Příloha 2

Přepis jednoho z rozhovorů, vyhodnocovaného v této diplomové práci.

Téma: MOTIVACE, ODMĚNY A TRESTY VE VÝUCE A JEJICH PRAKTICKÁ APLIKACE

1. Kolik je vám let (dámky prominou) a jak dlouho působíte ve školství? Je mi třicet tři let a působím čtyři roky ve školství.

2. Uspokojuje vás pedagogická profese?

Zatím ano, i když teď v současné době je to náročnější a náročnější.

3. Co konkrétně vás na pedagogické profesi nejvíce těší a zajímá?

Tak mě se líbí ten postup, když je vidět ten pokrok u těch dětí, když se něco naučí. Poté když je vidět, že si něco pamatují třeba z minulých ročníků.

4. Jaký je váš názor na liberální přístup ve výuce?

Liberální ano, ale do jisté míry. Nikdy to nebude fungovat jako úplně jen liberální přístup, protože jsou třídy, kde to fungovat nebude, kde to prostě nejde takto aplikovat.

5. Jaký je váš názor na konzervativní přístup ve výuce?

Konzervativní, no do jisté míry je to zastaralý přístup, ale něco na něm funguje. Je vidět, že jako třeba starší kolegyně, že mají ty výsledky a že ty děti je poslouchají a jako funguje to. Ale zase s mírou všechno.

6. Jaké formy motivace používáte při své výuce?

Tak pro děti je velká motivace známka. Oni to mají od rodičů a ta známka je pro ně velmi motivační, jakmile něco není na známky tak okamžitě ztrácí motivaci. Ale jinak pochvala je určitě dobrá motivace. Dále praktická aplikace, je určitě dobrou motivací pro ty děti. Protože se mě dost často žáci ptají "K čemu nám to bude?". Takže dost často jako když tam ta aplikace je do toho praktického života tak tam ta motivace u žáků je větší určitě.

6.1 děkuji, perfektní.

7. Jaké formy odměn používáte ve své výuce?

Tak... odměnou je pochvala, to na prvním stupni určitě funguje a ty děti o to ještě stojí, na druhém stupni si myslím, že už to tak není. Jinak jako

odměny určitě nedávám bonbóny a takovéhle sladké odměny.

7.1 Nedáváte?

Ne, já jsem vždy učila ve čtvrté a páté třídě a tam už je to prostě... jako jo, oni o to stojej, ale to bych nedělala nic jinýho. To bych rozdala kila bonbónů, To nestačí jeden, to pak roste, ne to už

nefunguje, to jako nejde, na to už jsou velký. Jinak jako odměny praktikuji nějaké hry, určitě jako zpestření té hodiny a určitě i jako odměna pro ty děti.

8. Jaké formy trestů uplatňujete při vašem vyučování?

Trest, no to je těžké no. Občas zadám práci navíc, to jsem dělala dost často. Ono jim to neuškodí, když opisují nějaký kus textu. Určitě nedávám psát dvěstěkrát jednu větu, to jako zbytečné a je to k ničemu.

8.1 Děkuji a když jen trošku odbočím, chtěla bych se doptat na to, když za trest opisují či mají nějaký takovýto trest, tak to opisují něco k tématu?

Něco v souvislosti s tím prohrěškem? Nebo něco třeba jiného co se hodí do látky vyučovací?

Já jsem nechávala dost často opisovat třeba z čítanky, že se to týkalo probíraného tématu. Nebo, že psali třeba slohovou práci na to téma, které třeba nedávali pozor nebo neposlouchali. Jako aby se to naučili, aby jako neměli to, že to prostě neposlouchali a nedávali pozor. Takže pak psali na to téma, aby se to prostě doučili, doplnili si to vzdělání, jako tu látku. To určitě ano.

8.2 Děkuji.

9. Je podle vás důležité žáky motivovat, odměňovat a trestat? Pakliže ano tak z jakých důvodů? Určitě ano. Proč by tady jako jinak byli. Protože oni

pak vědí jestli něco dělají dobře nebo špatně, oni mají tu zpětnou vazbu. Žákům to dává tu zpětnou vazbu k tomu, zda něco děají dobře nebo špatně, především na tom prvním stupni. Oni potřebují to vědet, když se jim to teprve v tomto věku tříbí, co je dobře a co je špatně.

9.1 Děkuji.

10. Který typ trestů je podle vás nejúčinnější, a jak často zhruba okolnosti ve vaší profesi vyžadují

ho použít?

Ježiš tresty, no. Já s těma trestama jako úplně nesouhlasím. To je hrozně těžké, jako ten trest dáváš ve chvíli, kdy už si jako vůbec nevíš rady. To už je jako extrémní případ, kdy už dojde k tomu trestu, vyloženě k trestu. To už tě ten žák musí štvát tedy jako hodně dlouho. Protože jinak jako používáš jiné metody. Jako ano, trest může být třeba dát mu cvičení navíc, nebo prostě neposlouchá, tak mu dáš o tom co teda měl poslouchat sepsat nějaký pojednání, ale jako jestli to má být nejúčinnější metoda to nevím. Od toho má asi každej učitel své metody, které mu fungují. Pro některé žáky je trest, když budou dělat deset dřepů (jako v uvozovkách fyzický trest). Také jako kus od kusu toho žáka, pro někoho je větším trestem, když bude něco opisovat, protože to nesnáší. Pro někoho bude horším trestem těch deset dřepů. To je strašně individuální.

10.1 Perfektní, děkuji.

11. Který typ odměň je podle vás nejúčinnější, a jak často zhruba okolnosti ve vaší výuce vyžadují je použít?

Já myslím, že odměny typu pochvala a tyhle ty jako, tak ty používám docela často. Jako když už jsou opravdu strašně moc hodní, tak třeba jim

pustím nějaký film nebo si zahrajeme nějakou hru. Tak to si myslím, že žáci hodně ocení a to si myslím, že to je odměna, ty hry, jako to zpestření té výuky, že to není jen frontální výuka, tohle opravdu jako dobře funguje, určitě.

12. Který typ motivace je podle vás nejúčinnější, a jak často zhruba okolnosti ve vaší výuce vyžadují ji použít?

No motivaci používám vlastně dnes a denně, jako musíme ty děti nějak přitáhnout k tomu učivu. A opět k tomu fungují ty motivační hry, takovéty jako co vzbudí nějaký zájem určitě toho dítěte nebo o tu látku a o to, co probíráme.

13. V čem podle vás tkví výchovná podstata odměn?

No v té motivaci. Potřebujeme ty děti namotivovat, aby věděli, že jako když to bude hodně dobré tak přijde odměna. (...)

14. V čem podle vás tkví výchovná podstata trestů?

U těch trestů, já jsem četla hrozně zajímavý článek, že prostě dítě potřebuje mantinely, dítě potřebuje ty hranice, ono jinak je hrozně nejisté, takže těma trestama, ale i jako těma motivacema a těma odměnema říkáš: “Tohle je správněj směr, tohle je špatnej směr. A pojd’me jako jinudy, pojd’me najít jinou cestu.” A to dítě, tomu to dělá mnohem líp, než když má jako volnou výchovu a teď neví kde to je to špatně a kde to je to dobře. Takže to je jako velice zajímavý článek Marek Herman, nemám ho, ale určitě bude na internetu.¹ On má i skvělé předášky.

15. V čem podle vás tkví výchovná podstata motivování studentů?

Potřebujeme je motivovat potřebují něco proč musejí chtít. Oni musejí mít

tu motivaci, když nebudou mít tu motivaci, tak tam bude sedět třicet mrtvol a můžeš si s nima povídat a k ničemu to není. Když je neovlivníš. Když vidíš, že jim je to jedno jako, tak to je horší než když zloběj.

16. Co cítíte, když žáka/žáky odměňujete a co si při tom myslíte?

No je to dobrý. Jako já ráda chválím, děti si myslí, že já ráda jako kárám, ale já ráda chválím, když je za co. Ale chválím pouze, když je za co. Já ráda budu jásat, jako když je k čemu odměňovat a když je za co chválit tak “hurá, hurá jen houš”.

17. Co cítíte když žáka/žáky motivujete a co si při tom myslíte?

¹ www.katyd.cz/clanky/dnesni-rodice-berou-detem-touhu.html

Ježiš co já si myslím při motivování. To je jako, ale opravdu takový každodenní “chléb” učitele namotivovat ty děti aby něco dělaly. To opravdu dělá člověk jako každou hodinu. Navíc to vždy optimální není, když máš například český jazyk pátou hodinu a ty děti jsou unavené, mrtvé, navíc ve třídě je pětadvacet stupňů uvnitř a to už pak není ani pro pedagoga jednoduchý, jako motivovat sám sebe. (...) Musíš namotivovat sám sebe a potom ještě jako motivovat ty děti a vidíš jako, že už není síla ani u nich ani u sebe. Tohle je opravdu náročný a ještě, když bude potom to vedro (...) co budeme dělat duben, květen, červen (...).

18. Co cítíte když žáka/žáky trestáte a co si při tom myslíte?

Když je nechávám třeba pisovat tak samozřejmě nemám z toho radost. Je to stejně tak práce navíc pro ně i pro mě.

19. Co očekáváte, když ve své výuce využíváte formy motivace, odměn nebo trestů?

No že to bude mít jako nějaký výchovný efekt, že to dítě buď přestane nebo si z toho vezme ano, tohle je dobře, tahle cesta je správná, že to bude mít nějaký vliv na to dítě. Na toho žáka, že to bude mít nějaký výchovný anebo i ten výchovně vzdělávací efekt, jakože mu dojde, že když se teřba připravuje doma, že je vidět ten výsledek, kdežto když na to prdím, tak dostanu pětku a to prostě ne. Pojd'me dělat to jinak.

20. Čím nejlépe motivujete své studenty? Co nejvíce funguje?

Motivace u nich opravdu ta aplikace na ten praktický život, na ten běžný život a to co, oni znají, jakmile to je úplně taková ta pseudověda, tak to je úplně mimo ně, to žáci na prvním stupni jako nepochopí, to je pro ně nepochopitelné.

21. Čím nejlépe odměňujete své studenty? Co nejvíce funguje?

Jako odměna na žáky nejvíce fungují ty hry a takové ty odpočinkové akce, ty odpočinkové věci. Pustit si na chvíli film, který se třeba může i týkat té výuky, ale pro ně je to prostě takové odpočinkové, že nemusejí být aktivní. Anebo nějaká práce ve skupině, která se týká něčeho co je zajímavá, to určitě je jako odměna a motivace pro ně.

22. Čím nejlépe trestáte své studenty? Co nejvíce funguje?

Cukrem a bičem. Ježiši teď budu za tyrana, ještě že je to anonymní. Ne, ale ještě k těm fyzickejm trestům, myslím si, že u některých dětí by jim to velmi pomohlo, že jako ale nemyslím to vůči těm dětem ve zlém, ale oni by potřebovali jako uzemnit a jako srazit trošičku sebevědomí. Jelikož nemají to doma, tudíž oni by potřebovaly ten mantinel a jako oni by se srovnaly a byly by úplně v pohodě. To je ta přehnaná libelárnost. No, ale jinak teď vážně, tak to jako pro žáky ten největší trest je třebaš číst něco co je hrozná nuda, nebo něco čemu nikdo nerozumí. Nebo dělat něco, co

nikoho nebude bavit, včetně mě, to pak je trest i pro mě. Jako dělat takový to suchý, tu frontální výuku, že

napíšem si zápis a pak si z toho napíšeme test a jako přečteme si to v učebnici a já vám k tomu neřeknu ani půl slova a naučte se to sami. To je si myslím jako velmi účinný trest, protože oni ti žáci musejí vyvinout extra aktivitu, aby se to naučili.

23. Účastnil(a) jste se někdy v rámci RVP nějakého školení či semináře zaměřeného na motivaci,

odměny či tresty ve výuce?

V rámci RVP, jako dalšího vzdělání pedagogických pracovníků to určitě ne. Já jsem se s tím setkala pouze v rámci studia, ale jako v rámci nějakého školení to ne.

24. Pokud ano, co vás zaujalo?

—

25. O jaké téma v rámci motivace, odměn a trestů ve výuce byste se rád(a) ještě zajímal(a)?

No jako ty motivace, to je dobré. Měla bych zájem jako o další metody motivace, ale i tresty. Dnes já mám pocit, že ty tresty jsou čím dál méně účinné, že na ně nemáme až takovou velkou páku. Z těch trestů ty děti mají jako čím dál tím větší legraci, dokonce i z nějakých pěttek jako, že už nemají nějakou tu touhu to dokázat někam dál. Nevím, je jim to jedno, je jim jedno, že prostě budou propadat, je jim to fuk.

26. Vzpomenete si, když jste byl(a) sám(sama) ještě studentem na základní škole nebo gymnáziu

jaká odměna, jaký trest a jaká motivace na vás nejvíce působila?

Na mě byl největší trest špatný známky. To byl opravdu velký trest, já jsem to jako až brala osobně. Jinak já jsem chtěla na gympl a na vysokou školu, takže motivace na mě byli zase ty dobré známky, jako protipól. No a motivace nevím, asi to dalí studium, protože mě to zajímalo, mě to bavilo a ani jsem se nemusela moc učit na základce. Na prvním stupni vůbec. Takže já na celé základce jsem se prakticky nemusela učit, takže pro mne jako motivace úplně nevím, jestli tam nějaká byla.

26.1 Mohu se prosím ještě doptat, jelikož mě zajímá takový zajímavý fenomén, byla jste premiátem třídy?

Ano, byla. Byla no.

27. Vzpomenete si, když jste byl(a) sám(sama) ještě studentem na základní škole nebo gymnáziu

jaká odměna, jaký trest a jaká motivace na vás nejméně působila?

Nejmíň? Co mi bylo jako jedno? Já nevím, já jsem tu školu... jako asi jsem to prožívala no. Ale tak jako že by to na mě nepůsobilo, nebo že by mi to bylo jedno tak to jako opravdu nevím. Fakt jako něco jakože by mi to bylo fuk. Jako já jsem byla takovej ten šprt'ák, na mě to doléhalo docela ta škola. Nevím, přemýšlím a fakt nevím, nevzpomenu si.

27.1 Dobře, každopádně já vám opravdu moc děkuji, především za váš čas. Ještě nyní poprosím o krátký dotazník, který budu pomocí Likertovi škály vyhodnocovat (...).

